

Datos Identificativos				2011/12			
Asignatura	Actuación e bens das administracións públicas			Código	612G01017		
Titulación	GRAO EN DEREITO						
Descriptores	Ciclo Grao	Período 2º cuadriestre	Curso Segundo	Tipo Obrigatoria	Créditos 6		
Idioma	Castelán Galego						
Prerrequisitos							
Departamento	Dereito Público Especial						
Coordinación	Pernas Garcia, Juan Jose		Correo electrónico	jose.pernas@udc.es			
Profesorado	Dios Vieitez, Maria Victoria Pernas Garcia, Juan Jose		Correo electrónico	victoria.dios.vieitez@udc.es jose.pernas@udc.es			
Web	http://						
Descripción xeral	<p>O estudo desta materia ten como finalidade primordial o estudo das diversas formas de actividade administrativa, a súa incidencia sobre a esfera xurídica dos particulares, os medios e bens afectados pola intervención administrativa e as garantías xurisdicionais da legalidade da actuación administrativa.</p> <p>Por medio da ensinanza do Dereito Administrativo preténdese facilitar a comprensión da densa actividade administrativa a través do estudo das institucións, o sistema de fontes, a organización, as formas de actuación administrativa e a súa incidencia sobre a esfera xurídica particular e as garantías xurídicas articuladas no ordenamento xurídico.</p> <p>Para conseguir ditos obxectivos propiciarase a comprensión do ordenamento xurídico con espírito crítico e mentalidade de xurista, farase un especial fincapé no manexo fluído e crítico das fontes do ordenamento xurídico administrativo, e perseguirase a aprendizaxe das ferramentas xurídicas que permitan aos alumnos facer frente as esixencias do mercado de traballo con certa dose de seguridade e confianza nas súas posibilidades. "Ensinar a pensar", en definitiva, orientando a docencia cara a diferentes modelos, todos eles compatibles e complementarios.</p>						

Competencias da titulación

Código	Competencias da titulación
A1	Coñecemento das principais institucións xurídicas.
A2	Coñecer a función do Dereito como sistema regulador das relacións sociais.
A3	Percepción do carácter sistemático do ordenamento xurídico.
A4	Percepción do carácter interdisciplinar dos problemas xurídicos.
A5	Coñecemento dos principios e valores constitucionais.
A8	Coñecementos básicos de argumentación xurídica.
A9	Capacidade para o manexo de fontes xurídicas (legais, xurisprudenciais e doutrinais).
A10	Capacidade de interpretar e analizar críticamente o ordenamento xurídico.
A11	Capacidade de comprender e de redactar documentos xurídicos.
A12	Manexo da oratoria xurídica. (Capacidade de expresarse apropiadamente en público).
A13	Dominio das novas tecnoloxías aplicadas ao derecho.
A14	Capacidade de elaboración de normas.
A15	Capacidade de negociación e mediación.
B1	Aprender a aprender.
B2	Resolver problemas de forma efectiva, valorando a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.
B3	Aplicar un pensamento crítico, lóxico e creativo, entendendo, tamén, a importancia da cultura emprendedora.
B4	Traballar de forma autónoma con iniciativa tendo en conta a importancia da aprendizaxe ao longo de toda a vida.

- B5 Traballar de forma colaborativa.
- B6 Comportarse con ética e responsabilidade social como cidadán e como profesional.
- B7 Comunicarse de maneira efectiva nun entorno de traballo, amosando capacidade de expresión tanto oral como escrita en calquera das lingua oficiais da comunidade autónoma, así como nun idioma estranxeiro.
- B8 Capacidade para utilizar a rede informática (internet) na obtención de información e na comunicación de datos e, en xeral, capacidade para empregar as ferramentas básicas das TIC necesarias para o exercicio da súa profesión.
- C1 Expresarse correctamente, tanto de forma oral coma escrita, nas lingua oficiais da comunidade autónoma.
- C2 Dominar a expresión e a comprensión de forma oral e escrita dun idioma estranxeiro.
- C3 Utilizar as ferramentas básicas das tecnoloxías da información e as comunicacións (TIC) necesarias para o exercicio da súa profesión e para a aprendizaxe ao longo da súa vida.
- C4 Desenvolverse para o exercicio dunha cidadanía aberta, culta, crítica, comprometida, democrática e solidaria, capaz de analizar a realidade, diagnosticar problemas, formular e implantar solucións baseadas no coñecemento e orientadas ao ben común.
- C5 Entender a importancia da cultura emprendedora e coñecer os medios ao alcance das persoas emprendedoras.
- C6 Valorar criticamente o coñecemento, a tecnoloxía e a información dispoñible para resolver os problemas cos que deben enfrentarse.
- C8 Valorar a importancia que ten a investigación, a innovación e o desenvolvemento tecnolóxico no avance socioeconómico e cultural da sociedade.

Resultados de aprendizaxe			
Competencias de materia (Resultados de aprendizaxe)		Competencias da titulación	
- Manexo das fontes do Dereito administrativo.		A3 A9	
- Acceso ás normas administrativas básicas con facilidade e soltura		A9 A13	C3
- Comprensión e resolución de casos prácticos e problemas xurídicos	A1 A2 A3 A4 A5 A8 A9 A10 A11	B2 B3 B5 B7	C1 C6 C8
- Redacción de documentos administrativos	A11 A14		C1
- Coñecemento da doutrina xurídico administrativa		A9	
- Coñecemento das principais institucións xurídico-administrativas		A1	
- Percepción do carácter sistemático do ordenamento xurídico		A3	
- Traballar de forma autónoma e tamén colaborativa		B1 B3 B4 B5 B6 B7 B8	C1 C2 C3 C4 C5 C6 C8
- Lectura crítica			B3
- Desenvolver un razonamento lóxico, crítico e creativo		B1 B3	C4 C5 C6 C8
- Argumentación xurídica e exposición oral	A8 A10	B2 B3	C1 C2

- Mellora da redacción xurídica	A12	C1
- Capacidad de negociación e traballo en grupo	A15	B5
- Manexo das bases e recursos informáticos útiles en materia xurídica	B8	C3

Contidos	
Temas	Subtemas
I. Actuación administrativa e garantía xurídica	<p>1. Revisión da legalidade en vía administrativa.</p> <p>2. A Xurisdición Contencioso-administrativa: Ámbito. O proceso contencioso-administrativo: os suxeitos. O obxecto. O procedemento. O réxime de recursos. Procesos especiais.</p>
II. A actuación administrativa sobre a propiedade privada	<p>1. Dereito administrativo e propiedade privada. Alcance constitucional do dereito da propiedade. Técnicas administrativas de limitación e delimitación da propiedade privada.</p> <p>2. A Expropiación forzosa: Evolución histórica. Concepto e natureza. Elementos subxectivos e obxectivos. O contido da expropiación. O xustiprecio. O procedemento expropiatorio. A reversión. Ocupacións temporais. Rexímenes especiais. Requisas.</p> <p>1. A policía administrativa: Evolución histórica e delimitación conceptual. Medios e técnicas da actividade administrativa de limitación. La incidencia de la Directiva 2006/123/CE del Parlamento Europeo y del Consejo, de 12 de diciembre de 2006, relativa a los servicios en el mercado interior, en las técnicas de intervención administrativa.</p>
III. Incidencia das modalidades de actuación administrativa no sistema de dereitos fundamentais e liberdades públicas	<p>3. A actividade promocional ou de fomento: Evolución histórica e delimitación conceptual. Técnicas de fomento, en especial, a subvención administrativa. A actividade prestacional ou de servizo público: Evolución histórica e delimitación conceptual. Notas definidoras. Bases do seu réxime xurídico: Creación e establecimiento. Potestades da Administración. A posición xurídica del usuario. Modos de xestión.</p>
IV. Medios e bens para a actuación administrativa	<p>1. O dominio público. Evolución histórico-xurídica. Natureza xurídica. Titularidade e competencias. Réxime xurídico sustantivo. Afectación e desafectación. Mutacións demaniais. Potestades administrativas sobre o dominio público. Utilización dos bens de dominio público.</p> <p>2. Bens patrimoniais da Administración. Réxime xurídico.</p> <p>3. Ejemplos de regímenes específicos de bienes de dominio público:</p> <p>3.1. O dominio público marítimo-terrestre. Evolución histórica. Determinación do dominio público marítimo-terrestre. O deslinde administrativo. Réxime das servidumes e limitacións sobre terreos lindieiros. Usos e aproveitamentos.</p> <p>3.2. O dominio público hidráulico. Evolución histórica. Determinación de dominio público hidráulico. A planificación hidrológica. A Administración das augas. Réxime dos usos e aproveitamentos. Medidas de protección.</p> <p>1. Política ambiental comunitaria.</p> <p>2. Dereito ao medio ambiente adecuado e protección dos Dereitos fundamentais.</p> <p>3. Técnicas e instrumentos de intervención administrativa para a protección do medio ambiente.</p>
Seminario de Dereito ambiental	

Planificación			
Metodoloxías / probas	A Horas presenciais	B Horas non presenciais / trabalho autónomo	C (A+B) Horas totais
Sesión maxistral	20	46	66
Estudo de casos	15	0	15
Seminario	7	3	10

Lecturas	10	5	15
Prácticas clínicas	8	30	38
Proba mixta	3	0	3
Proba obxectiva	3	0	3
Atención personalizada	0	0	

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientativo, considerando a heteroxeneidade do alumnado

Metodoloxías	
Metodoloxías	Descripción
Sesión maxistral	Explicación por el profesor de los temas más relevantes de la materia, con el apoyo de presentaciones Powerpoint
Estudo de casos	Implica el estudio de casos prácticos de modo presencial, vinculados con las explicaciones llevadas a cabo en ese momento, o la puesta en común de consultas de grupo no presenciales.
Seminario	Durante las sesiones de los viernes se llevará a cabo un seminario de Derecho ambiental. En él se expondrán contenidos básicos sobre esta materia y los alumnos participarán mediante la realización de preguntas o la preparación y exposición de temas. Asimismo, durante el desarrollo de la materia se realizarán seminarios de presentación de trabajos voluntarios por parte de los alumnos. Este año los trabajos versarán sobre una selección de principios generales del Derecho y del Derecho administrativo. Estos trabajos serán realizados voluntariamente por los alumnos que quieran subir nota u optar a matrícula.
Lecturas	Los alumnos tendrán que leer obligatoriamente sentencias indicadas por el profesor. Una vez leída expondrán en clase, a requerimiento del profesor, su contenido esencial. Finalmente, los alumnos subirán a la plataforma MOODLE el resumen de la parte de la sentencia que sea de interés.
Prácticas clínicas	Consistirá en el planteamiento de consultas prácticas, no presenciales, a grupos definidos a principio de curso. Se realizarán unas seis consultas.
Proba mixta	Consistirá en una prueba final teórico práctica sobre los contenidos expuestos a lo largo del cuatrimestre. La prueba será sólo práctica para los alumnos que hayan superado con una medida de cinco las tres pruebas objetivas realizadas a lo largo del curso.
Proba obxectiva	Realización de pruebas objetivas, es decir, evaluaciones test sobre las lecturas de obligado estudio planteadas por el profesor. Se realizarán unas tres.

Atención personalizada	
Metodoloxías	Descripción
Estudo de casos	Los estudios de casos que se lleven a cabo en clase requerirán un trabajo más cercano y directo con los alumnos.
Seminario	Los seminarios requieren de un trabajo de tutorización a los alumnos que participen en ellos.
Prácticas clínicas	Las prácticas clínicas o consultas de grupo requieren la evaluación y seguimiento de cada una de los grupos.

Avaliación		
Metodoloxías	Descripción	Cualificación
Seminario	La participación en los seminarios será voluntaria. El alumno elaborará trabajos a propuesta del profesor.	10
Lecturas	O alumnos tendrá que realizar tres lecturas, exponerlas en clase y plasmar las conclusiones de cada una de ellas en la plataforma MOODLE.	20

	Para superar a materia terá que realizarse polo menos dúas lecturas..	
Prácticas clínicas	As prácticas terán un valor de 2 puntos. Cada mes terá lugar unha ou dúas consultas no presenciais aos grupos. En total se levarán a cabo 3.	15
	Para superar a materia terá que realizarse polo menos 2 consultas.	
Proba mixta	Para superar a materia o alumnos terá que ter unha avaliación superior a 5 na proba mixta.	30
	As probas obxectivas serán tres e terán carácter presentencial.	
Proba obxectiva	As probas avaliarán a comprensión e o coñecemento adquirido polo alumnos tras o estudo e lectura dos temas encargados polo profesor.	30
	Para superar a materia o alumno terá que ter unha medida de 5.	

Observacións avaliación

Fontes de información

Bibliografía básica	SÁNCHEZ MORÓN, Miguel (2010). Derecho administrativo, Tecnos. Madrid
	MARTÍN REBOLLO, Luis (2010). Leyes Administrativas. Última edición, Ed. Aranzadi . Madrid
	GAMERO CASADO, E. y FERNÁNDEZ RAMOS, S. (2010). Manual de Derecho Administrativo, Tecnos. Madrid
	GARCÍA ENTERRÍA, E. y FERNÁNDEZ-RODRIGUEZ, T. R. (Última edición). Curso de Derecho Administrativo, 2 vols. Civitas. Madrid
Bibliografía complementaria	SE RECOMENDA O USO DOS SEGUINTES RECURSOS:
	I. LEXISLACIÓN.
	1. Fontes oficiais.
	A. Unión Europea:
	<ul style="list-style-type: none"> • Diario Oficial de la Unión Europea (antes DOCE), pódese consultar a texto completo, así como case toda a normativa comunitaria vixente, en castelán, na páxina: http://www.europa.eu.int/eur-lex/es • Para todo tipo de información sobre a Unión Europea e as súas institucións resulta fundamental a páxina: http://www.europa.eu.int/
	B. Estado español:
	<ul style="list-style-type: none"> • Gaceta de Madrid y Boletín Oficial del Estado (este último nomedende o 25 de xullo de 1936). A consulta das normas más recentes está disponible en internet: http://www.boe.es • Para o seguimento da tramitación parlamentaria dos proxectos de lei estatais pódense consulta-las direccións de internet do Congreso dos Deputados e do Senado: http://www.congreso.es y http://www.senado.es • Para contactar e consultar información (tamén lexislativa) das institucións e órganos do Estado existen varios portais públicos entre os que cabe destacar: http://www.map.es/ (páxina principal do Ministerio de Administracións Públicas) http://www.administracion.es/ "Portal del ciudadano", do Ministerio de Administracións Públicas)

<http://www.igsap.map.es/> Centro de Información Administrativa do Ministerio de Administracións Públicas

C. Comunidades Autónomas:

- Diarios Oficiales das distintas Comunidades Autónomas. A súa maior parte están disponíveis en internet. Para a busca de textos normativos nos diferentes boletins oficiais resulta moi útil a páxina (privada) de internet: <http://www.todalaley.com/>

2. Recopilacións privadas.

- Repertorio cronológico de Legislación Aranzadi: dispoñible "on line", previo pago ou a través da Aula Aranzadi: <http://www.westlaw.es>
- Bases de datos de legislación vigente de La Ley: dispoñible "on line", previa suscripción, na páxina de internet: <http://www.laley.net/>
- Así mesmo, existen outras editoriais xurídicas que ofrecen a información normativa - moitas veces gratuita- a través de internet, como por exemplo:
<http://www.elderecho.com/>
<http://www.juridicas.com/>
<http://noticias.juridicas.com/>
<http://v2.vlex.com/es/>
- Para a consulta de diversos aspectos constitucionais, legais, institucionais do Dereito Público español é sumamente interesante a gran base de datos mantida dende hai uns anos pola Área de Dereito Constitucional da Universidade de Oviedo, que se pode localizar en: <http://constitucion.rediris.es/Princip.html>

II. XURISPRUDENCIA.

A colección máis coñecida é a de Thomson-Aranzadi. A súa base específica sobre "Jurisprudencia Contencioso-administrativa" contén unha selección de más de 74.000 resolucións dictadas polos tribunais sobre esta materia dende 1992: Tribunal Constitucional, Tribunal Supremo, Audiencia Nacional, Tribunais Superiores de Xustiza, Xulgado Central do Contencioso Administrativo e Xulgados do Contencioso Administrativo.

Está dispoñible "on line" ou a través da Aula Aranzadi: <http://www.westlaw.es>.

Así mesmo, a editorial xurídica La Ley ofrece en soporte informático a xurisprudencia dos Tribunais españoles previa suscripción; cfr. <http://www.laley.net/>

Non obstante, nos últimos tempos o Poder Xudicial español ven realizando un gran esforzo para informatizar os tribunais e a súa producción xurisprudencial. Gracias a este esforzo, é posible dispoñer en internet das últimas sentencias do Tribunal Supremo na páxina: <http://www.poderjudicial.es/tribunalsupremo/>

Dende hai tempo, é posible consulta-los últimos autos e sentencias do Tribunal Constitucional (dende 1980) así como dun buscador temático de todas as emitidas polo Alto Tribunal na páxina: <http://www.tribunalconstitucional.es/>

En canto á xurisprudencia comunitaria europea, en especial do Tribunal de Justicia de las Comunidades Europeas, sito en Luxemburgo, a maior parte da información obtense en: <http://curia.eu.int/es/content/juris/index.htm>

Por último, tamén están dispoñibles en internet as últimas resolucións do Tribunal Europeo de Derechos Humanos, sito en Estrasburgo, na dirección: <http://www.echr.coe.int/>

III. PORTAIS E BASES DE DATOS (dispoñibles a través da páxina web da Biblioteca da UDC, pero só coos ordenadores conectados á rede universitaria)

- IUSTEL: promovido por varios Profesores de Dereito das Universidades españolas. A parte de Dereito Administrativo está dirixida polo Prof. MUÑOZ MACHADO. A súa páxina web é: <http://www.iustel.com>
- TIRANT ON LINE: promovida po dita editorial xurídica valenciana; consultable en: <http://www.tirantonline.com/>
- ADMIWEB: para a búsqueda de calquera referencia sobre as Administracións Públicas españolas é bastante útil e está ben

estructurada: cfr. <http://www.admiweb.org/>

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Materias que se recomenda cursar simultaneamente

Dereito de obrigas e danos/612G01016

Dereito Sancionador/612G01020

Dereito da Contratación/612G01024

Materias que continúan o temario

Institucións e ordenamento xurídico-administrativo/612G01015